

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 3Csp/20/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200945
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8225200945.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpenému ČOLLÁK & PARTNERI advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Floriánska č.19, 040 01 Košice, IČO: 45 946 868, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.700,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 500,- eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobkyne zamietam.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 07.04.2025 domáhala, aby súd žalovanému uložil povinnosť titulom primeraného finančného zadosťučinenia zaplatiť jej sumu 1.700,- eur a nahradiť jej trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodňovala tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Csp/31/2024 o vydanie bezdôvodného obohatenia bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa, pričom dosiahla v konaní úspech, keď rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 09.01.2025, ktorý právoplatnosť nadobudol dňa 18.02.2025, bolo žalovanému uložené zaplatiť jej sumu 3.447,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 3.447,34 eur od 11.07.2024 do zaplatenia. V žalobe citovala časti rozhodnutia zo základného konania a poukazuje na § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a § 53 ods. 1 aktuálneho zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa tvrdila, že ako spotrebiteľ uplatňuje si satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré musela brániť v základnom konaní. Tvrdiac, že primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň aj funkciu relutárnu predstavujúcu obohatenie spotrebiteľa proti dodávateľovi za to, že musel podstúpiť súdne konanie, uviedla, že hypotéza právnej normy je splnená, lebo je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila svoje spotrebiteľské právo na súde, preto požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.700,- eur, ktorú odôvodnila tým, že ide o cca polovicu sumy, o ktorú sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil. K tomu poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 zo dňa 04.10.2016. Táto suma je podľa žalobkyne primeraná na to, aby boli dosiahnuté všetky ciele primeraného finančného

zadosťučinenia, keď rozsah porušenia spotrebiteľského práva je definovaný rozsudkom v základnej veci sp. zn. 1Csp/31/2024 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku, z tejto je potrebné vychádzať ako zo záväznej a tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné ani rozširovať, ani zužovať. Poukázala na to, že ak má byť finančné zadosťučinenie primerané, teda spravodlivé, jeho výška nemôže byť len symbolická, lebo taká výška nebola by ani spravodlivá, ani odradzujúca pre dodávateľa, pričom na rozdiel od iných inštitútov v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), kde sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, to pri inštitúte PFZ nie je možné, keď toto je možné len v peňažnej forme a má byť zároveň odmenou spotrebiteľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je podľa žalobkyne jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúce pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo chcel obohatiť.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 09.01.2025 sp. zn.1Csp/31/2024 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016 z 04.10.2016.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný tvrdil, že právo na primerané finančné zadosťučinenie žalobkyne voči žalovanému tu vôbec nevzniklo, v dôsledku čoho ho žalobkyňa ani nemôže dostatočne preukázať. Žalobkyňa podľa neho nespĺnila základný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Podľa žalovaného on v danom prípade nie je porušiteľom, lebo bezdôvodné obohatenie vzniklo na základe zmluvy o úvere, ktorú koncipoval pôvodný veriteľ, Poštová banka, a.s. a bola mu len postúpená pohľadávka zo zmluvy o úvere bez toho, aby on mohol nejakým spôsobom ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia. Podľa žalovaného podmienky § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie sú splnené, lebo v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinnosti žalobkyne a na druhej strane absentuje zodpovedný subjekt ako porušiteľ práv žalobkyne. Namietal i požadovanú výšku zadosťučinenia, ktorú označil za zjavné zneužívanie práv, nakoľko vždy sa musí prihliadať na rozsah zásahu do práv spotrebiteľa a nemožno priznávať práva spotrebiteľom len titulom, že sú spotrebiteľia, lebo takéto bez limitové nazeranie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, čo je nežiaduca okolnosť. Vytýkal žalobe tiež nedostatočné špecifikovanie, odôvodnenie a preukázanie uplatňovanej sumy a tvrdil, že žalobkyňa predchádzajúcim konaním získala finančné prostriedky, teda dopad do jej osobnej či majetkovej sféry nepredstavoval žiaden zásah. Výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia žalovaný označil za neadekvátnu, neprimeranú, ide podľa neho zo strany žalobkyne o účelové konanie, keď ona bola tým, kto si nespĺnil svoje základné záväzkové povinnosti, prestala splácať úver, preto jej nemôže byť poskytnutá právna ochrana. Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, no nemôže podľa neho byť poskytovaná tak, aby viedla k jednostrannému zvýhodňovaniu spotrebiteľa, kedy by bol zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zväžiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje podľa žalovaného vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Uviedol, že miera ochrany spotrebiteľov nemôže byť absolútna, má svoje limity a limit pre určenie miery ochrany spotrebiteľa je daný úrovňou spotrebiteľa, nemôže byť vnímaná ako obrana proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Cdo/1201/2009 a odlišné stanovisko sudcu E. F. k nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 547/2012.

5. Žalobkyňa v replike s tvrdeniami žalovaného nesúhlasila. Argumentácia žalovaného je podľa nej sama osebe dôkazom, že podaná žaloba, jej zmysel, účel a cieľ sú opodstatnené, pretože postoj žalovaného je napriek skúsenosti a vedomosti o neúspešnosti jeho tvrdení z iných konaní nemenný, a teda práve PFZ je inštitútom, ktorý má takýmto praktikám dodávateľa brániť. Skutočnosť, že spotrebiteľskú zmluvu žalovaný nekoncepcoval, ho podľa žalobkyne neliberuje a nezbavuje zodpovednosti za porušenie jeho zákonných povinností, nakoľko práve žalovaný fakticky vykonával práva veriteľa pohľadávky a domáhal sa jej zaplata a prijímal plnenie, čím sa bezdôvodne obohatil, preto jeho vecná legitimácia je zachovaná aj v tomto konaní. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval podľa žalobkyne s odbornou starostlivosťou pri prevzatí pohľadávky od pôvodného veriteľa so všetkými právami a povinnosťami a žiadaní jej zaplata. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021, z ktorého vyplýva, že porušiteľom, voči ktorému

je možné úspešne sa domáhať finančného zadosťučinenia, je aj postupník pohľadávky a tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/324/2020. Samotné vydanie bezdôvodného obohatenia podľa žalobkyne nemožno považovať v žiadnom prípade za satisfakciu, nakoľko pripustením takejto argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia. Jeho požadovanú výšku ona považuje za adekvátnu, zodpovedajúcu svojmu účelu, keď prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je podľa žalobkyne výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva a trend rozhodovacej praxe je podľa nej taký, že súdy priznávajú zadosťučinenie vo výške v akej bola v súvislosti s obohatením sa dodávateľa, alebo jeho snahou bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť uplatnená. Argumentáciu žalovaného považuje za nenáležitú a navrhla žalobe vyhovieť.

6. Žalovaný v písomnej duplike zotrval na svojom tvrdení o šikanóznom výkone práva zo strany žalobkyne a tiež na námietke nedostatku svojej vecnej pasívnej legitímácie a nesplnenia hmotnoprávných podmienok na podanie žaloby. Trval na tom, že žiadané zadosťučinenie je neprimerané zásahu a rozsahu a skutkovým okolnostiam, keď práva žalobkyne boli v predchádzajúcom konaní „zhojené“ a napravené tým, že žalovaný zaplatil jej bezdôvodné obohatenie. Priznanie tak vysokého a neprimeraného zadosťučinenia by podľa neho predstavovalo zásah do jeho práv a odporovalo by zákonu. K poukazu žalobkyne na mnohé rozhodnutia krajských súdov uviedol, že tie v našom právnom poriadku nie sú právne záväzné, môžu mať nanajvýš nápomocnú funkciu, lebo je nevyhnutné vziať zreteľ na osobitosti a individuality každého sporu.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktorom žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu na žalobe, jej dôvodoch a tvrdeniach uvedených v replike v celom rozsahu trvala. Úspech v pôvodnom konaní nemožno podľa nej stotožňovať s osobitným zákonným nárokom na primerané finančné zadosťučinenie, teda inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nie je totožný svojím účelom s konaním o vydanie bezdôvodného obohatenia. Skutočnosť, že si uplatňuje svoje nároky žalobkyňa aj v iných konaniach, je podľa nej dôkazom o jej aktívnej právnej obrane voči inkasným spoločnostiam vymáhajúcim od nej nedôvodné plnenia. Uviedla, že si síce uplatňuje zadosťučinenie z právneho vzťahu založeného danou zmluvou aj v inom konaní, avšak nejde o duplicitu, lebo porušenie práv malo iný charakter, tu ide o neoprávnené inkasovanie splátok žalovaným, na ktoré nemal žiaden právny nárok, nie o zrážky zo mzdy. K výške nároku poukázala na aktuálny rozsudok Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 9Csp/48/2025, kde bolo priznané zadosťučinenie vo výške 1.150,- eur na základe viacerých v základnom konaní zistených neprijateľných zmluvných podmienok, z ktorých žiadna nebola voči spotrebiteľovi použitá, pričom tu žalovaný aktívne inkasoval takmer 3.500,- eur, teda zasiahol do majetku žalobkyne, ide teda o závažnejšie konanie.

8. Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom právneho zástupcu trval na nedôvodnosti žaloby, nárok žalobkyne namietal čo do právneho dôvodu aj do výšky. Rozsudok v základnom konaní o povinnosti vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie je podľa neho dostatočne účinný prostriedok nápravy, ktorý žalobkyni zabezpečil odčinenie tvrdenej ujmy a jej práva ním boli zhojené. Po jeho právoplatnosti si žalovaný neuplatňoval žiadne práva voči žalobkyni, ktoré by mohli byť zásahom do jej práv, splnil aj povinnosť nahradiť jej trovy konania, ktoré samy osobe plnia satisfakčnú aj sankčnú funkciu a pôsobia preventívne a odstrašujúco voči žalovanému do budúcnosti. Trval na tom, že on nebol stranou zmluvy, a preto nijako nemohol ovplyvniť jej obsah a kontraktálny proces. K výške nároku uviedol, že z písomných vyjadrení žalobkyne nie sú zrejmé zásahy do jej majetkovej a osobnej sféry, žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť výšky žiadaného zadosťučinenia. Poukázal na to, že žalobkyňa vystupuje aj v iných súdnych konaniach, v ktorých proti nemu uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie a takéto účelové využívanie daných inštitútov nemôže požívať právnu ochranu. Podporne poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Prešov, v ktorých bolo priznané zadosťučinenie vo výške len 50,- eur, resp. 20,- eur ako 1 % žalovanej sumy, čo súd považoval za adekvátnu satisfakciu a tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5CoCsp/35/2023. Uviedol, že v rámci komunikácie ohľadom možnosti mimosúdneho vyriešenia veci ponúkol žalobkyni sumu 200,- eur, vzhľadom na okolnosti veci, čo žalobkyňa odmietla. Poukázal tiež na to, že žalobkyňa ani neuviedla a nepreukázala žiadne konkrétne následky, či už na jej napr. majetkovú sféru, zdravotný stav a podobne, preto navrhol žalobu zamietnuť.

9. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých žalobkyňou predložených listinných dôkazov, keďže vykonanie žiadneho z týchto dôkazov nebolo namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Bardejov zo základného konania sp. zn. 1Csp/31/2024 a tiež obsahom inej žaloby žalobkyne proti tu žalovanému zo spisu 1Csp/18/2025 o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 900,- eur (§ 295 CSP), čo bolo potrebné aj za účelom posúdenia podmienok konania (§ 185 ods. 3 CSP) a posúdenia, či nejde o uplatnenie nároku z toho istého porušenia, pričom zistil tento skutkový stav:

10. Zo spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1Csp/31/2024 súd zistil, že žalobou podanou na tunajšom súde dňa 18.06.2024 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 3.447,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne zo sumy 3.447,34 eur od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia, a to na tom skutkovom základe, že dňa 09.12.2013 uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného - Poštovou bankou, a.s. Zmluvu o úvere dostupnápôžička č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,- eur so záväzkom vrátiť ho v 72 splátkach po 57,29 eur s ročnou úrokovou sadzbou 24,5 % a RPMN 27,43 %, s konečnou splatnosťou dňa 25.12.2019 a s celkovou výškou nákladov 1.860,08 eur. V žalobe poukazovala na to, že pôvodný veriteľ jej listom zo dňa 17.07.2014 oznámil, že jej úverová pohľadávka sa stala predčasne splatnou v celom rozsahu a jej výška, ktorú žiadal uhradiť, je 2.293,72 eur, avšak podľa žalobkyne išlo o neplatný úkon, nakoľko v zosplatnení nebola špecifikovaná splátka, pre ktorú k predčasnému zosplatneniu došlo. Keďže pôvodný veriteľ, Poštová banka, a.s. jej listom zo dňa 19.06.2017 oznámil, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 13.06.2017 bola pohľadávka voči nej z banky postúpená na žalovaného a následne žalovaný listom z 01.04.2019 jej zamestnávateľa požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré jej boli vykonávané až do apríla 2024, pričom prijal takto od nej žalovaný celkovo sumu 3.447,34 eur, hoci pre neplatné predčasné zosplatnenie úveru bolo pre rozpor s § 92 ods. 8 zákona o bankách neplatné aj postúpenie pohľadávky na žalovaného, došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného vo výške 3.447,34 eur, ktoré preto žiada vydať.

11. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vo veci 1Csp/31/2024 vyjadril písomne tak, že žiadal ju ako nedôvodnú zamietnuť. Tvrdil, že predčasné zosplatnenie úveru bolo platným právnym úkonom realizovaným za splnenia všetkých zákonných predpokladov a platné bolo aj postúpenie pohľadávky banky, preto tvrdenie o absencii právneho titulu na inkasovanie peňazí je nedôvodné. Poukázal na to, že dňa 20.11.2019 uzatvorila s ním žalobkyňa dohodu o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, ako aj dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorých sa domáhal cez zrážky zo mzdy zákonnou cestou a s využitím zákonného zabezpečovacieho inštitútu svojej oprávnenej pohľadávky. Nie je preto podľa neho naplnená žiadna zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia.

12. O žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 09.01.2025 tak, že žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 3.447,34 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 3.447,34 eur od 11.07.2024 do zaplatenia, vo zvyšku (čo do sadzby úroku z omeškania nad 9,25 % ročne) súd žalobu zamietol a priznal žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodom vyhovieť žalobe a uloženia povinnosti žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie podľa odôvodnenia rozsudku bolo, že okamžité zosplatnenie úverovej pohľadávky banky voči žalobkyňi bolo pre nepreukázanú dohodu o práve veriteľa úver predčasne zosplatniť neplatné, súd nemal za preukázané ani doručenie výzvy banky zo dňa 30.06.2014 a ďalším dôvodom neplatnosti zosplatnenia bolo neuvedenie splátky, pre ktorú k nemu došlo. S poukazom na § 17 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého predmetom postúpenia môže byť len pohľadávka po termíne konečnej splatnosti, resp. ktorá sa stala splatnou pred uvedeným termínom a skutočnosť, že podľa zmluvy o úvere konečná splatnosť bola dňa 25.12.2019 a k postúpeniu pohľadávky malo dôjsť dňa 13.06.2017, teda ešte pred termínom konečnej splatnosti úveru, čo § 17 ZoSÚ nedovoľuje a splnená nebola ani podmienka výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, súd mal postúpenie pohľadávky za neplatné. Žalovaný tak nemohol platne nadobudnúť pohľadávku a nebol daný dôvod pre to, aby mohol od žalobkyne prijímať plnenie a keďže sa tak napriek tomu stalo a nebolo sporné, že žalobkyňa uhradila mu sumu 3.447,34 eur, ide o bezdôvodné obohatenie ktoré jej musí vydať. Argumentáciu žalovaného o uznaní dlhu žalobkyňou súd mal za nedôvodnú, lebo vyvrátiteľná právna domnienka existencie dlhu bola dokazovaním vyvrátená a právo nemôže vzniknúť z bezprávia. Žalovaný odvolanie nepodal a vyššie uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.02.2025. Uznesením zo dňa 10.04.2025, právoplatným dňa 27.05.2025, súd rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok zo žaloby

vo výške 156,50 eur a uznesením zo dňa 10.04.2025, právoplatným dňa 27.05.2025, bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 617,23 eur.

13. Zo žaloby podanej žalobkyňou proti žalovanému, o ktorej sa koná pod spisovou značkou 1Csp/18/2025, súd zistil, že žalobkyňa sa ňou domáha zaplata priramaného finančného zadosťučinenia vo výške 900,- eur s poukazom na to, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 1Csp/17/2024 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná rozsudkom sp. zn. 1Csp/17/2024 z 09.01.2025, právoplatným dňa 18.02.2025, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.12.2023 uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. ako právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Výšku priramaného finančného zadosťučinenia odôvodnila tým, že napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru poskytnutého jej vo výške 2.000,- eur, do splatenia istiny ktorého ostávalo jej doplatiť 1.885,42 eur, od nej žalovaný výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy žiadal sumu 5.167,77 eura a mienil sa tak na jej úkor bezdôvodne obohatiť minimálne o rozdiel medzi sumou, ktorú ešte bola povinná uhradiť do istiny úveru a sumou požadovanou, čo činí 3.282,35 eur a minimálne o výšku nákladov 1.860,08 eur, nakoľko išlo o bezúročný a bezpoplatkový úver.

14. Žalobkyňa tu v spore, poukazujúc na vyššie uvedené súdne konanie 1Csp/31/2024, má zato, že sú naplnené zákonné podmienky pre priznanie jej priramaného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Výšku požadovaného zadosťučinenia odôvodňuje poukazom na výšku vzniknutého bezdôvodného obohatenia s tým, že uplatňuje ako zadosťučinenie sumu vo výške cca 50 % jeho výšky. Žalovaný navrhol zamietnuť žalobu v celom rozsahu, spochybňujúc základ nároku, svoju vecnú pasívnu legitímáciu aj výšku nároku.

15. Súd vychádzajúc z tvrdení strán a výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobkyne čo do základu je plne dôvodná a čo do výšky je dôvodná v časti. Žalobkyni podľa názoru súdu vzniklo právo na priramané finančné zadosťučinenie, ktoré vo všetkých okolnostiach tu súdnej veci bolo dôvodné priznať jej vo výške 500,- eur, a to z nasledujúcich dôvodov.

16. Čo sa týka samotného nároku, podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na priramané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Nakoľko podľa § 53 ods. 1 zákona č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.07.2024 ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024, vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júnom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024, súd pri právnom posúdení veci a nároku žalobkyne vychádzal z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.06.2024, čo žalovaný ani nespóril.

18. Nosnou námietkou žalovaného bola námietka, že on nemôže byť porušiteľom, lebo zmluvu o úvere koncipoval pôvodný veriteľ a on nemohol ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia. Niet pochyb, a nebolo to medzi stranami ani sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo 1316423254, uzavretá medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s., zo dňa 09.12.2013 je spotrebiteľskou zmluvou, čo už bolo právoplatne ustálené aj v základnom konaní, pričom zmena veriteľa na základe postúpenia pohľadávky na tu žalovaného na tom nič nemení, nič nemení na podstate a charaktere spotrebiteľského vzťahu. Subjekt, ktorý má záujem stať sa postupníkom pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy, činí tak dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia a musí si byť vedomý, vzhľadom na hmotnoprávnu úpravu a ustanovenia verejnoprávneho predpisu obsahujúceho kogentné ustanovenia (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), že jeho konanie a kroky budú hodnotené aj z tohto pohľadu. Žalovaný pri

nadobúdaní pohľadávky voči spotrebiteľovi a pri jej následnom vymáhaní bol povinný dodržať povinnosti vyplývajúce mu zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Je celý rad ustanovení, ktoré potvrdzujú tento záver a ktoré by úplne stratili zmysel, ak by platil výklad žalovaného ponúknutý ním v tu súdnej veci (viď napr. § 7 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie alebo § 53a Občianskeho zákonníka podľa ktorého povinnosť zdržať sa používania judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky má aj právny nástupca dodávateľa). Aj z § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované i po postúpení pohľadávky. Súd v súvislosti so svojím záverom, že je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného, v danom prípade podporne a analogicky poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27.06.2019 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 72/2019, podľa ktorého právo spotrebiteľa domáhať sa na súde určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru zostáva zachované aj voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru.

19. Ak zostáva zachované právo spotrebiteľa domáhať sa na súde voči tomu, na koho dodávateľ postúpil svoju pohľadávku z úveru a kto ju voči spotrebiteľovi uplatňuje a vymáha určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, čo následne môže viesť k žalobe spotrebiteľa proti postupníkovi podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, niet dôvod pre záver, že by žalovaný nemal byť pasívne vecne legitímovaný lebo to bol práve on, kto vymáhal a prijal plnenie od žalobkyne, a to napriek tomu, že na to pre neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nemal žiaden právny titul, ako to bolo právoplatne ustálené v základnom konaní. Je nedôvodná obrana žalovaného, že nemohol ovplyvniť obsah zmluvy o úvere, lebo to či domnelé práva z nej uplatní či neuplatní nepochybne mohol ovplyvniť a ak ich uplatnil bez toho, aby si s odbornou starostlivosťou preveril splatnosť pohľadávky a zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky, potom jednoznačne on je poruшитelom práv žalobkyne v súvislosti s jej vymáhaním. Absolútne preto neobstojí obrana žalovaného založená na tom, že on nekoncepivoval zmluvu a jej podmienky, lebo bol to žalovaný, kto pri vymáhaní svojej pohľadávky konal spôsobom, ktorý súd v základnom konaní právoplatne označil za neprijateľný a rozporný s právom, a to hneď z viacerých dôvodov, z ktorých aj každý jeden sám o sebe by viedol k tomuto záveru (nepreukázanie dohody pre právo úver predčasne zosplatiť, nepreukázanie doručenia upozornenia pred zosplatením žalobkyne, chýbajúca identifikácia splátky pre ktorú dochádza k zosplateniu, nesplnená podmienka zákonnej výzvy banky pred postúpením atď.). Ak žalovaný ako profesionál v oblasti vymáhania pohľadávok napriek tomu, že neboli splnené dané náležitosti a podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky nedôvodne žiadal a aj prijal od žalobkyne tak vysokú sumu, nepochybne ide o konanie s nedostatkom odbornej starostlivosti na jeho strane, a to je zároveň jasná a jednoznačná odpoveď na žalovaným nastolenú otázku, že nie je mu zrejmé, akého porušenia spotrebiteľských práv žalobkyne sa mal dopustiť. Nekalý postup práve žalovaného a práve žalovaným uskutočnené uplatnenie nároku viedli v konečnom dôsledku k súdnemu konaniu vo veci 1Csp/31/2024 a jeho výsledku, preto sa žalovaný svojej zodpovednosti za porušenie spotrebiteľských práv žalobkyne v žiadnom prípade zbaviť nemôže.

20. Pokiaľ ide o otázku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného a odôvodnenia, prečo za daných okolností možno ho považovať za porušiteľa práv žalobkyne, tak súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 a podporne aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/80/2020 publikovaný pod č. R 47/2022, podľa ktorého (viď bod 17 odôvodnenia) „zo zákonnej dikcie označenia zodpovedného subjektu, od ktorého je možné požadovať primerané finančné zadosťučinenie („od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá“) de lege lata nevyplýva, že to nevyhnutne musí byť iba jedna zo sporových strán v konaní na súde, v ktorom bol spotrebiteľ úspešný, hoci ním spravidla bude práve tento procesný subjekt“.

21. Podľa názoru súdu preto vzhľadom na právoplatný, záväzný a nezmeniteľný rozsudok v základnom konaní žalobkyne právo na primerané finančné zadosťučinenie proti žalovanému z dôvodu splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle vyššie citovaného § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa vzniklo.

22. Predloženým rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 1Csp/31/2024-78 zo dňa 09.01.2025 žalobkyňa preukázala úspešné uplatnenie porušenia svojich práv. Ak žalovaný tvrdil, že nechcel sa bezdôvodne obohatiť, len uplatnil svoju pohľadávku, tak súd mu pripomína, za akých konkrétnych

okolností a akým spôsobom, pri koľkých porušeníach zákona k tomu došlo, keď predchádzal tomu úplne zrejmy nedostatok odbornej starostlivosti. Bol to práve žalovaný, kto pri vymáhaní pohľadávky konal s nedostatkom odbornej starostlivosti a v rozpore s dobrými mravmi, teda niet pochyb, že zodpovednosť za výsledok a stav, ktorý nastal, nesie práve žalovaný. Práve žalovaný sa domáhal na žalobkyni zaplataenia vysokej finančnej čiastky na základe neplatného právneho úkonu, a navyše prostredníctvom zrážok zo mzdy, teda siahajúc na základný zdroj živobytia, čo nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (k tomu pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/22/2020).

23. Ak žalovaný opakovane tvrdil, že z jeho strany k porušeniu žiadneho práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa či osobitnými predpismi nedošlo, tak tu súd opäť poukazuje na to, že žalovaným porušenými zákonnými ustanoveniami sú napr. § 2 písm. u/ zákona o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého odbornou starostlivosťou na účel daného zákona sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti, a tiež § 8 zákona o ochrane spotrebiteľa upravujúci klamlivé konanie a nekalé praktiky. Súd podporne poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2022 sp. zn. 20CoCsp/33/2022, z ktorého cit. „Žalovaný požadoval od žalobcu plnenie, na ktoré zjavne nárok nemal. Takéto konanie žalovaného, ktoré mohlo mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (bod 12 odôvodnenia). Podľa názoru odvolacieho súd na úspešné uplatnenie práva postačuje jednak aj to, keď spotrebiteľ vyjadrí nesúhlas s uplatnenou pohľadávkou, avšak navyše v prejednávanej príhode žalovaný zlyhal pokiaľ postupoval zjavne v rozpore s odbornou starostlivosťou. Je nepochybné, že neopodstatnené uplatňovanie súm („len tak skúsime“) bez akéhokoľvek podkladu voči spotrebiteľom je nutné zahrnúť do kategórie rozporu s odbornou starostlivosťou, ale aj rozporu s dobrými mravmi § 3 ods. 1 OZ“ (bod 14 odôvodnenia).

24. Ak teda žalovaný voči žalobkyni konal spôsobom, ktorý bol právoplatne posúdený ako rozporný s právom, je toto konanie konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z. z.), a dobrými mravmi. Uvedené porušenie práva a povinností žalovanému vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa súd s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadostučinenia žalobkyni, ktorá úspešnou obranou voči takýmto nedôvodným nárokom v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnila svoje práva. Preto aktuálna snaha žalovaného v konaní o primerané finančné zadostučinenie relativizovať, či zľahčovať svoje pochybenia konštatované v základnom konaní, ktorého výsledkom je súd viazaný neobstojí.

25. Povinnosťou žalovaného vzhľadom na predmet jeho činnosti bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na vymáhanie pohľadávok, slúžiace na ochranu spotrebiteľa a tiež jasnú, zrozumiteľnú a jednoduchú právnu úpravu upravujúcu zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a zákonné podmienky vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Ak žalovaný poukazoval na to, že rešpektoval rozsudok v základnej veci a aj uhradil žalobkyni prisúdenú náhradu trov konania, tak aj táto obrana je irelevantná. Trovy konania žalobkyni vznikli, lebo sa musela brániť nedôvodnému nároku, nie je to jej príjem či zisk, ale len kompenzácia zmenšenia majetku vynaloženého na obranu v súdnom spore. Náhradou trov konania sa žalobkyni ako spotrebiteľovi vrátilo len to, o čo prísť nikdy nemala. Nie je to teda žiadne zadostučinenie. Ak by preto táto skutočnosť bola dôvodom pre nepriznanie primeraného finančného zadostučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa by bolo zbytočným. Nemalo by žiaden sankčný a odradzujúci (súčasne preventívny) účinok na dodávateľov, ak by pri zjavnom porušení práv spotrebiteľov mohli sa vyhnúť sankcii v podobe platenia finančného zadostučinenia len tým, že sa svojich nedôvodných nárokov nedomôžu a že len budú musieť kompenzovať spotrebiteľovi vynaložené trovy konania.

26. K výške požadovaného primeraného finančného zadostučinenia, ktorú žalobkyňa odvíjala od polovice sumy bezdôvodného obohatenia žalovaného, súd uvádza, že výška primeraného finančného zadostučinenia sa vôbec nemusí (i keď môže) odvíjať od výšky bezdôvodného obohatenia. Pre priznanie práva na zadostučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona

Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2022, sp. zn. 7 Cdo 92/2021 publikované pod č. R 48/2022).

27. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadosťučinenia žalobkyňou. Žalobkyňa v žalobe logicky a dostatočne odôvodnila výšku požadovaného zadosťučinenia, keď uviedla, že odvodzuje ju od polovice sumy, ktorú od nej žalovaný protiprávne vymohol. Úvaha zvolená žalobkyňou pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvodzujúca ho od sumy, ktorú od nej žalovaný nedôvodne žiadal, síce má určitú logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy môže práve jeho uvedenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť, preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadosťučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, alebo s nejakou časťou sumy o ktorú sa veriteľ obohatil. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadosťučinenia považoval sumu 500,- eur.

28. K nedôvodnosti obrany žalovaného ohľadom ním tvrdenej absencie ujmy na strane žalobkyne vzhľadom na už vrátené bezdôvodné obohatenie a nahradené trovy základného konania súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/25/2021, ďalej k tomu pozri napr. rozsudky KS v Prešove sp. zn. 20CoCsp/31/2021, 10CoCsp/23/2020, 20CoCsp/39/2021, 20CoCsp/43/2020, 3CoCsp/2/2021).

29. Preto aj obrana žalovaného, že žalovanej nevznikla žiadna ujma, je nedôvodná. V tejto súvislosti je najmä potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma, nevyžaduje (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. konštatoval, že „zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti, alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.“

30. Pri posúdení dôvodnosti výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je potom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií. Možno tak hovoriť o funkcii satisfakčnej, sankčnej, odradzujúcej, odmeňujúcej. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita a trvanie porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného

zadosťučinenia, niet pochýb o tom, že zaplataenie nedôvodných nárokov žalovanému zo strany žalobkyne logicky znamenalo zásah do majetkovej sféry žalobkyne. Následná nutnosť domáhať sa nápravy až cestou súdu znamenala logické obmedzenie komfortu spotrebiteľa, brala mu čas a kľud. Žalobkyňa sa tu musela aktívne domáhať svojho nároku, musela vyhľadať advokáta, ktorý ju v konaní zastupoval.

31. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciu prax súdov a aj svoju vlastnú prejudikatúru majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“, nie je možné.

32. K výške nároku žiadaného žalobkyňou súd uvádza, že ojedinele síce existujú súdne rozhodnutia, kde boli priznané tisícové sumy zadosťučinenia, ale tie už len vzhľadom na povahu nároku, ktorý je veľmi výrazne závislý od konkrétnych okolností každej jednej konkrétnej veci, nemožno považovať za „ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít“ (čl.2 ods. 2 CSP), keď navyše súdu z jeho činnosti sú známe aj rozhodnutia, kde prisúdená bola omnoho nižšia suma finančného zadosťučinenia. Súd poukazuje napr. na konanie vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 22CoCsp/11/2024, kde potvrdený bol rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý z požadovanej sumy zadosťučinenia 2.319,67 eur priznal sumu 100,- eur. Súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove - rozsudok č. k. 9CoCsp/24/2023-182 z 8.6.2023, keď odvolací súd priznal finančné zadosťučinenie 150 eur, kde v základnom konaní bolo rozhodnuté o vydaní bezdôvodného obohatenia 996,03 eur a o neprijateľnej zmluvnej podmienke ohľadom poplatku za uzatvorenie zmluvy 1.500 eur alebo napr. na rozsudok č. k. 17CoCsp/23/2022-147 z 28.7.2022 o priznaní finančného zadosťučinenia vo výške 100 eur v dôsledku sporu, v ktorom spotrebiteľka získala 448,23 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určená bola jedna neprijateľná zmluvná podmienka týkajúca sa dohody o zrážkach zo mzdy. Súd poukazuje napr. aj na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/71/2020, kde pri úspechu spotrebiteľa v základnom konaní čo do sumy 4.399,60 eur priznané bolo primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- eur. Rovnako súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/86/2022, kde bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 900,- eur (pri bezdôvodnom obohatení vo výške 4.624,-eur, teda cca 20 % bezdôvodného obohatenia). Súd poukazuje aj na rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/43/2023, kde bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 350,- eur (pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.506,83 eur, teda cca 20 % bezdôvodného obohatenia a jednej neprijateľnej zmluvnej podmienke) alebo 32Csp/31/2023, kde bolo priznané zadosťučinenie vo výške 250,- eur (pri bezdôvodnom obohatení vo výške 1.358 eur a jednej neprijateľnej zmluvnej podmienke).

33. Tu by zodpovedala rozsahu 20 % sumy bezdôvodného obohatenia v zmysle vyššie uvedených rozhodnutí suma cca 690,- eur, ktorú súd znížil na sumu 500,- eur vzhľadom na fakt, že žalobkyňa ešte v inom konaní od žalovaného za samotný spôsob vymáhania danej sumy (porušenie majúce základ vo vykonávaní zrážok zo mzdy konštatované v samostatnom základnom konaní 1Csp/17/2024) uplatňuje samostatné zadosťučinenie vo výške 900,- eur. K poukazu žalobkyne na rozhodnutia, kde priznané boli tisícové sumy zadosťučinenia, súd uvádza, že tieto v žiadnom prípade nemožno považovať za ustálenú súdnu prax. To právnomu zástupcovi žalobkyne musí byť známe, k čomu súd poukazuje na aktuálny rozsudok Krajského v Prešove sp. zn. 10CoCsp/10/2025, kde žalobkyňa zastúpená bola rovnakým právnym zástupcom a kde potvrdený bol rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby nad priznanú sumu finančného zadosťučinenia vo výške 88,94 eur v situácii, kedy v základnom konaní spotrebiteľ úspešný bol čo do zaplataenia sumy 1.578,89 eur spolu s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia a v časti určenia jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Primerané finančné zadosťučinenie tam teda bolo určené na 5 % zo sumy bezdôvodného obohatenia a to v situácii, že v základnom konaní jednalo sa na rozdiel od tu prejednávanej veci o niekoľkoročný súdny spor a kde žalobkyňa poukazovala okrem iného na to, že ako starobná dôchodkyňa sa musela zaktivizovať a vyhľadať právnu pomoc advokáta.

34. Suma primeraného finančného zadosťučinenia žiadaného žalobkyňou vo výške až 1.700,- eur podľa názoru súdu bola vzhľadom na okolnosti veci zjavne neprimeraná. Žalobkyňa v žalobe vo veci 1Csp/18/2025 sama potvrdila, že pri poskytnutej sume úveru z danej zmluvy 2.000,- eur bola veriteľovi dlžná na istine sumu 1.885,42 eur, pričom prostredníctvom finančného zadosťučinenia uplatňuje voči postupníkovi sumu spolu 2.600,- eur (1.700,- eur + 900,- eur), čo nemožno označiť za primerané. Súd zohľadnil napr. sumy, ktoré sa priznávajú obetiam trestných činov, alebo pozostalým obetí pri dopravných

nehodách, alebo sumy priznávané poškodeným pri ujmach na zdraví. Ak podľa zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, napr. šok ľahkého stupňa podľa položky 246 sadzieb bodového hodnotenia za bolesť pri úrazoch je hodnotený počtom bodov 20, čo napr. v roku 2019, teda v roku, kedy žalovaný začal od žalobkyne inkasovať sumy následne vyhodnotené ako bezdôvodné obohatenie, znamenalo pri hodnote bodu 20,26 eur bolestné vo výške 405,2 eur, tak potom podľa názoru súdu v tomto prípade, kedy neboli zistené ani tvrdené žiadne mimoriadne následky u žalobkyne a jej živote (nad rámec toho, čo logicky vyplýva z toho, že nedôvodne prišla na istú dobu o značnú časť finančných prostriedkov), ani žalobkyňa ako primerané finančné zadosťučinenie za útrapy spojené s porušením jej práv nemožno priznať sumu nad 500,- eur. Ak z iných obdobných sporov o primerané finančné zadosťučinenie sú súdu známe prípady, kde boli spotrebiteľom priznané nižšie sumy, ako tu žalobkyňa žiadala, a to aj v situácii, kde dodávateľ pri vymáhaní predmetnej sumy postupoval voči spotrebiteľovi mimoriadne agresívne, telefonicky obťažoval príbuzných spotrebiteľa so žiadosťami o plnenie, osobne navštevoval pri vymáhaní nedôvodného plnenia domácnosť spotrebiteľa, podával trestné oznámenia a podobne, tak súd v rámci proporcionality a primeranosti musel zohľadniť, že tu o žiadny taký prípad nešlo, aspoň nič také žalobkyňa netvrdila a nepreukázala, nežiadala byť v spore ani osobne vypočutá. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadosťučinenie nebolo by tu na mieste, nakoľko z hľadiska zákonom predpokladaného účelu by sa také zjavne minulo účinkom a účelom zákona. Preto súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 500,- eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

35. Súd pri výške priznaného zadosťučinenia zohľadnil vo vzťahu k jeho sankčnej a odradzujúcej funkcii v neprospech žalovaného skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad obdobného konania žalovaného, čo je skutočnosť známa súdu z jeho činnosti. Preto súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov. Čo sa týka dĺžky trvania neistoty žalobkyne, súd zohľadnil na jednej strane to, že žalovaný aj v základnom konaní nároku sa bránil a spochybňoval ho, avšak rovnako aj to, že odvolanie proti rozsudku nepodal, zároveň nemožno opomenúť, že dĺžka neistoty a omeškanie žalovaného tu boli čiastočne kompenzované žalobkyňou priznaným úrokom z omeškania z bezdôvodného obohatenia.

36. Z hľadiska žalobkyňou opakovane zvýrazňovaného sankčného významu zadosťučinenia a tvrdeniu, že prípadné sankcie dohľadných orgánov boli by podstatne vyššie súd uvádza, že z pohľadu celkovej sankcie pre žalovaného spočívajúcej v tom, „čo ho bude zásah do práv žalobkyne stáť“ nemožno opomenúť, že jeho majetková sféra za porušenie spotrebiteľských práv dotknutá je tu nielen platením samotného finančného zadosťučinenia žalobkyňou, ale aj platením žalobkyňou prisúdených trov konania a súdneho poplatku štátu (v základnom konaní tieto trovy boli žalobkyňou priznané vo výške 617,23 eur a žalovanému uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 156,50 eur a prirubnú k tomu aj trovy tohto konania a súdny poplatok zaň).

37. Súd obranu žalovaného v spore s výnimkou dôvodného tvrdenia o neprimeranej výške zadosťučinenia nepovažoval za dôvodnú. Súd legitímne využitie zákonného práva žalobkyne proti žalovanému žiadať primerané finančné zadosťučinenie v žiadnom prípade nepovažuje tu za zjavné zneužitie práva, ako to tvrdil žalovaný. Súd v danom prípade zvažil všetky okolnosti prejednávanej veci a dospel k názoru, že je potrebné žalobe vyhovieť práve čo do sumy 500,- eur. Podľa názoru súdu pri opodstatnených nárokoch spotrebiteľov uplatnených za takých okolností, ako v tu súdnej veci, nestačí len strohé konštatovanie súdu o porušení práv a vydanie bezdôvodného obohatenia, ale je potrebné tento proces zavrieť priznaním aj finančnej kompenzácie odrádzajúcej ujmu, ktorú spotrebiteľ utrpel pri súdnej a inej konfrontácii s dodávateľom.

38. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobkyne a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje tu sumu 500,- eur. Vzhľadom na všetko uvedené súd žalobe žalobkyne vyhovel čo do zaplatenia sumy 500,- eur a vo zvyšku ju ako nedôvodnú zamietol.

39. Čo sa týka výroku o trovách konania, podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods. 2 CSP).

40. Žalobkyňa v základe nároku bola plne úspešná, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku - Števcík, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad tu prejednávanej veci.

41. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O. s. p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (tu zo sumy 500,- eur).

42. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd v súlade s § 2 ods. 2 a § 14 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobkyne od tejto povinnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.